

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoPno/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122202718
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5122202718.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika, členov senátu: JUDr. Márie Dubcovej a Mgr. Zuzany Štolcovej, v právnej veci navrhovateľa Ing. H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX L., zastúpeného právnym zástupcom: Mgr. Tomáš Michnica, advokát, so sídlom D. A. XXX/XX, XXX XX R., proti oprávnenej Bc. H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX L., zastúpenej právnym zástupcom Mgr. Jurajom Jancom, advokátom, so sídlom O. D. XX/X, XXX XX L., o návrhu navrhovateľa na zrušenie výživného na plnoleté dieťa, v štádiu rozhodovania, v rámci návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v podaní zo dňa 07.07.2023, v rámci konania o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 20Pc/6/2022-206 zo dňa 17. februára 2023

rozhodol:

Návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v podaní zo dňa 07.07.2023 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa prostredníctvom právneho zástupcu návrhom elektronicky doručenom na Okresný súd Žilina dňa 31.03.2022 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti na jeho plnoletú dcéru - oprávnenú z vyživovacej povinnosti, ktorá bola naposledy upravená vo výške 100 Eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Trenčín vedenom pod sp. zn. 34P 59/2014 zo dňa 14.1.2015, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne vedenom pod sp. zn. 5CoP 51/2015 zo dňa 26.8.2015.

2. Okresný súd Žilina podaním zo dňa 05.04.2022 postúpil vec na ďalšie konanie ako súdu miestne príslušnému Okresnému súdu Trenčín.

3. Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 20Pc/6/2022-206 zo dňa 17. februára 2023 I. výrokom zamietol návrh navrhovateľa na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k oprávnenej. II. výrokom rozhodol o náhrade trov konania tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť oprávnenej náhradu trov konania vo výške 1.040,35 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Prijímateľom tejto náhrady trov konania je právny zástupca oprávnenej.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktoré odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1) písm. b, f), g), h) CSP. V odvolaní uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu prvého stupňa, podľa ktorého odôvodnenia oprávnená zatiaľ nenadobudla schopnosť sama sa živiť, keď sama oprávnená v súdnom konaní potvrdila, že je schopná sama sa živiť a zabezpečovať si základné životné potreby.

5. Návrhom osobne podaným Okresnému súdu Trenčín dňa 07.07.2023, ktorý ho následne predložil Krajskému súdu v Žiline, sa navrhovateľ v odvolacom konaní domáhal nariadenia neodkladného opatrenia a súčasne odkladu exekúcie 266EX 106/22 vedenej exekútorom JUDr. Martišíkom. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že H. (oprávnená) mu oznámila, že štúdium má ukončené. Uviedol tvrdenie, podľa ktorého oprávnená mu dňa 18. júna 2023 odpovedala e-mailom,

ktorého obsahom bolo: „Ahoj, ukončila som štúdium minulý týždeň. Diplomy dostaneme cca o 2 týždne. S pozdravom H.“. Podľa zákona dosiahla stav, kedy je schopná sa samostatne živiť, a to znamená, koniec povinnosti platiť výživné. Na základe uvedeného žiadal, aby Okresný súd Trenčín bezodkladne zrušil jeho vyživovaciu povinnosť voči H. H., alebo aby do času zrušenia tejto povinnosti pozastavil výkon práv exekútora vo veci exekúcie 266EX 106/22 exekútora JUDr. Jozefa Martišíka ml..

6. Podaním zo dňa 11.07.2023 (č.l. 284 spisu) Okresný súd Trenčín odstúpil exekučnému súdu - Okresnému súdu Banská Bystrica návrh navrhovateľa na odklad exekúcie sp. zn. 266 EX 106/2022 vedenej exekútorom JUDr. Martišíkom, ktorý bol súčasťou podania navrhovateľa, ktorým žiadal nariadenie neodkladného opatrenia vo veci vedenej Okresným súdom Trenčín sp. zn. 34P/59/2014.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v odvolacom konaní bol podaný účastníkom konania (§ 362 CMP, § 7 CMP, § 156 CMP), preskúmal návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia bez nariadenia pojednávania a návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní zamietol. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

8. Podľa § 2 ods. 1, ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 124 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery.

12. Podľa ust. § 326 ods. 1, ods. 2 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie rozhodujúcich skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúchu a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len ZoR) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Navrhovateľ v prebiehajúcom odvolacom konaní uskutočnil podanie označené ako: „Návrh na vydanie bezodkladného opatrenia vo veci 34P/59/2014 OSTN a vykonávania exekúcie 266EX 106/22 exekútora JUDr. Jozefa Martišíka o pozastavenie platiť výživné, resp. o zrušenie vyživovacej povinnosti,“ zo dňa 07.07.2023, ktorým sa domáhal bezodkladného zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu. Odvolací súd postupom podľa § 124 ods. 1 CSP posúdil podanie navrhovateľa ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní, o ktorom je príslušný rozhodnúť Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací podľa § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 CMP v spojení s § 362 CMP a 34 CSP.

17. Účelom neodkladného opatrenia je rýchlá, i keď len dočasná úprava právnych pomerov účastníkov pričom navrhovateľ musí vo svojom návrhu osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Nariadenie neodkladného opatrenia teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť

nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je táto úprava bezodkladne potrebná, naliehavá (§ 325 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Takto rozhodnúť je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď sa o nariadení neodkladného opatrenia rozhoduje. Pre rozhodovanie súdu z právneho a skutkového hľadiska je rozhodujúci stav, ktorý je v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení (§ 329 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

18. Rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení nepredstavuje rozhodnutie vo veci samej, ale jedná sa zásadne o rozhodnutie súdu v určitom štádiu konania vo veci samej (aktuálne v odvolacom konaní). Dokazovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné.

19. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

20. Splnenie zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 <. a nasl. CSP a § 360 <. a nasl. CMP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 <. ods. 1 CSP, § 360 <. a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákomom o rodine <..

21. Za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia sa odvolací súd oboznámil s návrhom ním predloženým, obsahom spisu 13CoPno/1/2023, 13CoP/8/2023 (na okresnom súde vedeného pod sp. zn. 20Pc/6/2022), ako aj spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 34P/59/2014).

22. Zo spisu vedeného pod sp. zn. 34P/59/2014 vyplýva, že Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 34P/59/2014-185 zo dňa 14. januára 2015 v časti určenia výživného rozhodol tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej H. sumou vo výške 100 Eur mesačne, ktoré je otec povinný prispievať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, po právoplatnosti výroku o rozvode manželstva. Z č.l. 327 vyplýva, že odvolací súd (Krajský súd v Trenčíne) rozsudkom č.k. 5CoP/51/2015-327 (na okresnom súde vedenom pod č.k. 34P/59/2014-327) zo dňa 26. augusta 2015 rozhodol o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 34P/59/2014-185 zo dňa 14. januára 2015 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výrokoch o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej H. potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Z odvolania navrhovateľa (otca) proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 20Pc/6/2022-206 zo dňa 17. februára 2023 v konaní vedenom pod sp. zn. 20Pc/6/2022 je zrejmé, že rozsudok súdu prvej inštancie napádal takmer z totožných dôvodov, z akých sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, keď žiada zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k oprávnenej z dôvodu, že oprávnená je schopná sama sa živiť a jej správanie voči navrhovateľovi je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil tým, že oprávnená ukončila štúdium, a je schopná samostatne sa živiť. Doložil e-mail od oprávnenej zo dňa 18. júna 2023, ktorým mu oprávnená oznámila, že ukončila štúdium, v ktorom obsahu ďalšej časti e-mailu je časť nečitateľná. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami.

24. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje kumulatívne splnenie zákonom vyžadovaných podmienok, a to hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o

dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie.

25. Vo vzťahu k prvej zákonom stanovenej podmienke pre nariadenia neodkladného opatrenia krajský súd uvádza, že aj napriek tomu, že navrhovateľ prvú podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia e-mailom zo dňa 18. júna 2023 osvedčil, tak sama o sebe okolnosť, z ktorej vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to oznámenie oprávnenej, že ukončila štúdium, nemusí znamenať dôvod, pre ktorý by navrhovateľovi zanikla vyživovacia povinnosť. Uprednostňuje sa totiž záujem dieťaťa (oprávneného), preto v prípade, ak nie je preukázané, že dieťa je schopné samo sa živiť, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Táto skutočnosť nebola zo strany navrhovateľa osvedčená. Komplexné posúdenie zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k dieťaťu bude predmetom konania vo veci samej, pričom pri meritórnom rozhodovaní sa bude súd v plnej miere zaoberať aj všetkými tvrdeniami účastníkov konania i dôkazmi, ktoré produkovali a budú produkovať, o. i. aj v štádiu tohto odvolacieho konania. V konaní vo veci samej bude vykonané dokazovanie na zistenie schopnosti oprávnenej samostatne sa živiť a posúdenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa podľa § 62 a nasl. Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je obmedzená na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Tento moment závisí od viacerých faktorov. Medzi rozhodujúce faktory aj na strane plnoletého dieťaťa patrí najmä jeho zdravotný stav, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu a podobne.

26. K druhej podmienke pre nariadenia neodkladného opatrenia krajský súd uvádza, že navrhovateľ neuviedol také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť, resp. potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Tak ako už krajský súd uviedol, neodkladné opatrenie je možné nariadiť v prípade potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 07.07.2023 krajský súd zistil, že navrhovateľ sa súčasne domáha aj odkladu exekúcie, 266EX 106/22 vedenej exekútorom JUDr. Martišíkom, ktoré podanie Krajský súd v Trenčíne odstúpil exekučnému súdu. Cieľom a účelom exekučného konania je dosiahnutie uspokojenia práva oprávnenej. Navrhovateľ tak zvolil aj procesný inštitút odkladu exekúcie. Odkladom exekúcie je potrebné rozumieť oddialenie vykonania exekúcie, ktoré je dočasné alebo vyústi do skončenia exekúcie. Je to procesný inštitút, ktorý predstavuje výnimku zo základnej štruktúry exekučného konania. Dôvody odkladu exekúcie zákon sústreďuje v § 61h ods. 1 Exekučného poriadku, ktorým jedným z dôvodov je aj plnenie výživného povinným (v tomto konaní navrhovateľom, pozn. krajského súdu). Za tejto situácie podľa názoru krajského súdu nie je splnená podmienka bezodkladnej potreby upraviť pomery strán nariadením neodkladného opatrenia. Navrhovateľ hodnoverne neosvedčil prvok naliehavosti a nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy vzťahov v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP, ak návrhom zo dňa 07.07.2023 sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje zrušenie výživného na plnoleté dieťa a súčasne požaduje odklad exekúcie vedenej pod sp. zn. 266EX 106/22 exekútorom JUDr. Martišíkom. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak postráda charakter naliehavosti a nevyhnutnosti. Podľa úvahy krajského súdu uplatnenie oboch inštitútov súčasne, na základe tých istých skutkových tvrdení, nie je prípustné.

27. V posudzovanej veci krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľ neodôvodnil ani neosvedčil potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, čo je základný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia, na základe čoho krajský súd v danom prípade nevidí dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, dokonca ani nutnosť akejkoľvek okamžitej úpravy pomerov navrhovateľa a oprávnenej, formou neodkladného opatrenia.

28. Krajský súd nepovažoval na základe tvrdení navrhovateľa obsiahnutých v návrhu, predložených listinných dôkazoch, za dostatočne osvedčenú, pre účely nariadenia neodkladného opatrenia, nevyhnutnú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, nakoľko na ich základe nebolo možné vyhodnotiť návrh z objektívneho hľadiska za presvedčivý, a taktiež navrhovateľ neosvedčil všetky základné predpoklady, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia v konkrétnom prípade podmienené.

29. Po vecnom a právnom posúdení veci tak dospel krajský súd k záveru, že navrhovateľ dostatočne neosvedčil zákonom stanovené kumulatívne predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, a preto ho zamietol.

30. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia súd s poukazom na ust. § 58 CMP nerozhodoval, nakoľko v prípade rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci nejde o konečné rozhodnutie, pričom o trovách konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).